

Prostovoljci premagali upornike.

PROSTOVOLJCI ZBRANI IZ VRST KRISTIJANOV, SO PREMAGALI UPORNIKE IN JIH PREGNALI IZ LEBANONA.

Sidin, Palestina. — Mohamedanci so v teh krajih delali veliko krivico kristijanom. Zato so prizadeti videli potrebo, da se bo moralo nekaj storiti za obrambo. Začeli so zbirati prostovoljce, ki so, 5000 po številu, pod poveljstvom Patras bej Karama napadli in premagali sovražnika v razvalinah Kauraba, ter ga tirali v Hermon gorovje. Kristijani so šli še dalje in osvobodili Lebanon, od koder so tudi pregnali sovražnika. Ta armada prostovoljcev je oborožena z orožjem, ki je še ostalo iz svetovne vojne. Podpira jih lebanonska vlada.

Iz Damaska poročajo, da je le še ena četa upornikov ostala v bližini mesta, ostali so se umaknili južno, v takozvano Jebel gorovje.

Lebanonska vlada je razdelila veliko število pušk vaščanom, kateri so ogroženi od upornikov. Prebivalci v Aboukamba so se navzeli pogumnosti vrlih kaurabčanov in se tudi postavili v bran ter usmrtili 20 napadalcev, sami so pa izgubili štiri tovariše, katere so uporniki ubili.

Poročilo pravi, da so francoske čete s pomočjo prostovoljcev dobile situacijo pod svojo kontrolo in ustavili prodiranje upornikov.

General Serrail, odpuščen francoski višji komisar v Siriji, se je vrnil v Pariz. Pokazal je svojo nevoljo do Henri de Jouvenel, namestnika, kateri je imenovan na njegovo mesto. Serrail se je nahajal pri premierju Painleve in ga zagotavljal, da se problem v Siriji z lahkoto reši, ako le to hoče Francija. Dejal je, da naj bi Francija vpoštevala naslenskopolitično smer v Aziji in Afriki.

MRS. LORENZ TEŽKO RANJENA.

Chicago, Ill. — Kakor se je večeraj poročalo o umoru in samomoru, katerega je izvršil Arthur Lorenz v hiši svoje matere na 841 Lill Ave., in da je tudi žena Lorenza dobila lahke poškodbe, ko je bila zadeta od kroglice, se danes naknadno poroča, da je žena, ki se nahaja v bolnišnici težko ranjena in najbrže ne bo okrevala. Ona ne ve ničesar o smrti soproga in tudi ne, da je bila smrtno zadeta njena sestra. V bolnišnici vedno le vpije po svojem otroku, katerega hoče imeti pri sebi. Vedno pa tudi, kakor v sanjah ponavlja besede, kako slabo je ravnal z njo njen soprog in da je veliko pretrpela.

Sorodniki nesrečne ženske zanikujejo poročilo, da bi bil Lorenz primoran storiti zločin radi prepira z ženo, kajti ona je bila dobra in je morala delati noč in dan, da je preživela poleg sebe in otroka, še njeje.

KAZEN ZA SLEPARJA NA KITAJSKEM.

Sanghaj, Kitajsko. — Tukaj je še vedno obsedeno stanje. Pred kratkim je neki domačin bil obdolžen, da je oblečen v častniško obleko izsiljeval denar od prebivalcev in nabral lepo vsoto \$2000. Preki sod je zahteval njegovo glavo in je bil na trgu v zabavo velike množice obglavljen.

POTAPLJAČI NA DELU.

Nemški eksperti z najnovejšimi pripravami za potapljanje na pomoč za rešitev potopljenega podmornika M-1.

London. — V nedeljo po noči so se vkrcali nemški izvedenci na angleški rušilec Wolfhound, ki je eden najhitrejših čolnov angleške mornarice, kateri jih je pripeljal do obali v Devonshire, kjer se je potopil angleški podmornik M-1, ko se je nahajal na pomorskih vajah.

Angleški potapljači so se v pondeljek podali na nevarno delo, opravljeno v najnovejši potapljaške obleke, napravljene iz kovine. Te obleke so nemška iznajdba in baje jako dobro služijo potapljačem. Kolikor jim je do sedaj znano, se nahaja M-1 v globocini 228 čevljev. Da bi se katerega od moštva našli pri življenju, je popolnoma izključeno.

Vsaka nesreča ima pa tudi svojo dobro stran. Tako so se tudi tukaj dobili možje, katere je ravno ta nesreča privedla do pametne misli, namreč, naj bi se začelo gibanje, katerega naj se sproži angleška vlada, da bi se na celem svetu prenehalo delo podmorskih čolnov in da bi se sploh tudi te, kateri so že, nič več ne uporabljajo. Dobra misel, in ker so možje, ki so jo sprožili, prominentni državnik in odlični voditelji raznih strank v Angliji, mogoče ne bo ostalo le glas vpijočega v puščavi, temveč našlo odmeva po celemu svetu.

Tudi strupeni plini se morajo odpraviti in bi se jih ne smelo nikoli več uporabljati v vojni, ako že res vojne morajo biti. Temu gibanju se je tudi pridružil Rdeči Kríž, kajti v vojni niso v nevarnosti, kjer se uporabljajo strupeni plini, samo vojniki na fronti, temveč tudi civilno prebivalstvo, ranjenici za fronto ter strežnice in zdravniki.

Nemški potapljači, ki so prišli na pomoč, so opremljeni z vsemi najpotrebnejšimi aparati in pripomočki, katere so iznašli šele pred kratkim časom. Obleke, kakor zvon potapljačev, je napravljen iz kovine. To delo, katerega so podvzeli sedaj potapljači, je silno nevarno in le sekunda eventualnega nepričakovanega zadržka pod vodo, je toliko kakor smrt za potapljača. Delo se vrši v popolni temi, kajti v taki globocini ni najmanjše svetlobe. Prvi se je spustil v globocino neki angleški potapljač, ki je rekel, da se zaveda nevarnosti, v katero se podaja, pristavil je tudi, da najtežje bo to, ker se nič ne vidi in bo moral delati le s čutom.

V KANADI SO ČEVLJARJI NA STAVKI.

Quebec, Canada. — Katoliška organizacija čevljarjskih delavcev je pozvala svoje člane naj ostavijo delo. Prizadehtih je 15 tovarov, kjer izdelujejo čevlje. Do stavke je prišlo, ker so lastniki zahtevali, da bi se začelo 10urno dnevno delo, kakor tudi, da bi imeli oni vso kontrolo nad delavci.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA."

NA PERZIJSKEM PRESTOLU

Riza Khan, premier in diktator v Perziji, kateri je zasedel prestol, ko je parlament odstavil šaha.

SAMOMOR BOGATAŠNJE V PIJANOSTI.

Po preveč zavzitem alkoholu si je s strupom končala življenje mlada žena iz boljših krogov.

Birmingham, Ala. — Mrs. Florence Manly Hood, 28 let stara soproga premožnega podjetnika, se je v nekem chicakem hotelu nastanila z nekim moškim, kateri je tudi poročen. Izdala sta se kakor mož in žena z imenom Mr. in Mrs. Walter Hood. Pravo ime moža je Cashin in je v zvezi s Pullman Couch kompanijo ter zelo premožen.

Po izpovedi Cashina je Mrs. Hood bila vdana pijači in to pot je bila veliko, naka je zavzela strup.

Mrs. Hood je imela na sebi za \$10,000 dragocenosti, ko so jo našli mrtvo. Takoj so obvestili soproga samomorilke, kateri se je naglo, z najhitrejšim vlakom pripeljal v Chicago.

ZENSKO UGRABILI IN JO PRETEPLI.

Harrisburg, Ill. — Mrs. Vera Williams iz Eldorado je bila ugrabljena od treh moških, katerih eden je bil maskiran. Prestrašeno žensko so odpeljali tri milje ven iz mesta in jo pretepli ter ji zabili, da se mora takoj vrniti k svojemu soprogu v Eldorado, katerega je zapustila s štirimi otroci, drugače jo bo doletela še večja kazen. Žena je bila tako stepena, da se je komaj po vseh štirih pripeljala do nekega farmarja, odkoder so poklicali ambulanco in jo prepepljali v bolnico. Mrs. Williams je imela razmerje z nekim drugim moškim, kar pa ni ostalo prikriti njenemu soprogu.

PARNIK V NEVARNOSTI.

Boston, Mass. — Semkaj je prišel signal od parnika Sea Gull, kateri je v nevarnosti v bližini Cape May. Takoj so poslali na pomoč parnik Mayari in Seiner. Signal pove le, kje se nahaja parnik in da je nevarnost velika. Navadno taki čolni nosijo po 26 članov posadke.

Dayton, O. — Kongresnik Roy Fitzgerald je bil težko ranjen, ko je stopil iz kare in bil zadet od avtoja.

KRIŽEM SVETA.

Omaha, Neb. — Tukaj je umrl v 62. letu svoje starosti Right Rev. Monsgr. John Vranek, ustanovitelj češkega katoliškega Sokola v Ameriki. Ustanovil je prvo društvo pred 31. leti. V Omaha je bil 33 let kot župnik cerkve sv. Venceslava.

Chicago, Ill. — Frances Finley, 16 let stara visokošolka, je v samomorilnem namenu zavzela strup, a takoj se je premislila in se sama odpeljala v okrajno bolnišnico, kjer je iskala pomoči.

Tokio. — Mrs. Charles L. Inman, soproga chicakškega finančnika, je bila odstranjena iz parnika Carinthia, ki je na svetovnem potovanju, kjer je obbolela. Zdravniki so rekli, da ima koze. Pripeljali so jo v bolnico v Yokohama.

Chicago, Ill. — V "sand dune" v bližini Gary so našli skritega tobaka v vrednosti \$1400. Tobak je bil ukraden iz Michigan Central tovornega vlaka. Neki policist, ki je šel prvi teden v službi, je aretirjal štiri moške, kateri imajo baje na vesti več vlovov v vozove tovornih vlakov.

Moline, Ill. — Radi nesrečne ljubezne je izvršila samomor 23letna visokošolka Miss Edith Miller, katere truplo je bilo najdeno v nekem tukajšnjem hotelu na postelji, s stekleničico v roki, v kateri je bil strup, s katerim si je vzela življenje.

Pierre, S. D. — A. W. Ewert, bivši blagajničar odbora za deželne kredite, je bil obdolžen sleparstva z denarjem kreditnega sklada v znesku \$211,435.

Phoenix, Ariz. — Will Lawrence iz Muskogee, Okla., je bil obsojen na smrt na večalnih radi umora Haze Burcha, policista v Phoenix.

Crawfordsville, Ind. — Albert D. Thomas, prominentni jurist v Indiana, je tukaj preminul.

Waukegan, Ill. — John E. Harrison, dentist, 221 Washington St., je bil aretiran, ker je prodajal ukradeni avto. Med potjo na policijsko postajo je nameraval pogoltniti večjo množico bankovcev, da ne bi našli pri njemu denarja. Oddali so ga policiji v Libertyville, Ill.

Harvey, Ill. — Bomba je eksplodirala med vratni poslopja "soft drink parlorja" na 15,411 Broadway in povzročila \$200 škodo. Poslopje je last Charles Sorrentino-ta.

Manila, P. I. — 22. oktobra je odplulo s čolnom 10 vojakov Filipinov in štirje civilisti, ki se pa niso vrnili. Oblasti so mnenja, da se jim je čoln preukuenil in so utonili, ali pa, da so prišli v roke neciviliziranim Nigritom.

Spokane, Wash. — Ker je imel vedno pred očmi obraz svoje ljubice, katero je pred 18 leti usmrtil, si je H. Penna, star 42 let, z britovijo prerezal vrat in žile na rokah, da je izkrvavel in umrl.

Springfield, Ill. — Sherman Smith, star 61 let, je bil na mestu mrtev, ko je vozeč z avtom na križišču preko proge bil zadet od Chicaga-Alton osebne vlaka.

Lafayette, Ind. — Harry J. McNamara, zvezni prohibicijski agent je bil aretiran na podlagi obtožbe, da je sprejel \$200 podkupnine.

HOWZE PREDSEDUJE.

Gen. Robert L. Howze, ki predseduje vojnemu sodišču pri obravi Col. William Mitchell-n v Warrington, D. C. Obravnava se vleče že par mesecev.

NEIZMERNE DRAGOCENOSTI PRI TUTU.

Odkrili so zopet veliko dragocenosti v rakvi kralja Tutankhamena, med drugim tudi zlate sandale. — Umrl je baje za jetiko.

Cairo, Egipt. — V grobu Tutankhamena so našli neko knjigo, kakor tudi velikanske dragocenosti, katere iskaleci niso nikdar pričakovali. V rakvi Tutankhamena je bil cel zaklad.

Rakev je iz čistega zlata, v kateri so našli mumijo. Sedaj z gotovostjo trdijo, da je bil kralj še čisto mlad ko je umrl. Z odvijanjem povoja, s katerim je povita mumija, gre silno počasi, da bi kaj ne pokvarili. Poleg krone in zlatih mečev so nadalje še našli v rakvi zlate opanke kralja.

Prav velike vrednosti so tudi prstani in zapestnice, katerih je veliko imel kralj pri sebi. Vse je iz čistega zlata. Sobe, v katerih se nahajajo baje še vse večje dragocenosti, pa še niso preiskali.

Kakor se vidi, se bo trud raziskovalcev počasi izplačal. Po zadnjemu poročilu posnemamo, da so celo odkrili, kakšne bolezni je kralj umrl. — Pravi, da je bil jetičen. Ljudje so pa res "kšajit" postali.

DURKINU SO NA SLEDU.

Chicago, Ill. — Kapitan John Stege detektivskega oddelka upa, da bo v kratkem Martin Durkin, kateri jih je potegnil, da so iskali njegovo truplo v reki, prišel v roke pravice, ali pa padel mrtev od kroglice zasledovalcev. Poročilo pravi, da so mu na sledu. Policisti so dobili povelja za nadaljnje delo v zapečatenih kovrtah. Kapitan Stege je izjavil, da je nastavljen preganjanec past, v katero se bo gotovo vjel.

Sestričina Durkina, Miss May Craeger, katera je zaposlena v "The Ship" v Cicero, kjer se igra a la Monte Carlo, je bila tajno zaslišana in je izpovedala, da se je Durkin skrival pri njej. Lastnik od te beznice, kjer se shajajo sami izmečki človeške družbe, je sam "gangster" in razpečevalec opojne pijače in sodijo, da je milijonar.

Na podlagi izpovedi Miss Craeger so nastavili past, v katero upajo, da se bo vjel.

Iz Jugoslavije

NELJUBI DOGODEK, KI SE JE PRIPETIL NA ALBANSKI MEJLI. — KAČAKI ODPELJALI OKROŽNEGA NAČELNIKA TER UBILI OROŽNIKA. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Napad na albanski meji.

Belgrad, 26. okt. — Današnje belgrajsko časopisje poroča o neljubem dogodku, ki se je pripetil na albanski meji. Vesti se glasijo tako-le:

Med Dibrom in Ohridom pri selu Tašmornuše so nocoj kačaki ujeli ohridskega okrožnega načelnika Blažiča, predsednika duhovskega sodišča proto Miloševića in šoferja. Orožnika, ki jih je spremljal, so ubili. Prebivalstvo v Ohridi je radi tega zelo ogorčeno. Takoj so bile na vse strani razposlane čete v zasledovanje. O ujetnikih ni nobenega sledu niti glasu.

Ker je albanska meja oddaljena samo par ur, je splošno mnenje, da so ujetniki prepeljani v Albanijo.

Slovensko vprašanje.

Zagrebske "Slobodne novine" pišejo: "Slovenci imajo popolnoma prav, da so nezadovoljni z najnovejšo rešitvijo hrvatskega vprašanja in da naglašajo obstoj slovenskega vprašanja. Toda Slovenci so na napačnem potu, če mislijo, da bi se slovensko vprašanje rešilo s tem, da bi kdo od njih vstopil v sedanjo vlado. Kajti naj stopi danes v vlado kdorkoli izmed njih, se bo moral podvreči istim pogojem, katerim se je pokorno podvrgel g. Stjepan Radič. Slovenci morajo iti v današnjo vlado samo tedaj, ako brez rezerve priznajo vidovdansko ustavo in hočejo nadaljevati tisto politiko, ki so jo začeli izvajati radikalni najprej v družbi s samostojnimi demokrati, sedaj jo pa izvajajo v družbi z radičevci. Biti pa si moramo popolnoma na jasnem, da brez izpremembe te politike ni izpremembe v današnjih slabih razmerah, ki vladajo po vseh krajih naše države. In kakor je samo prazno varanje Hrvatov, če jim Radič zatrjuje, da se bo vse izpremenilo v njihovo korist zato, ker je on sklenil tzv. sporazum in vstopil v vlado, tako bi bilo le varanje, če bi kaka slovenska stranka na podoban način tolmačila Slovencem svoj morebitni vstop v vlado. — Slovencem se danes godi slabo. Kot praktične ljudi in štedljivce jih v novejšem času razburja način, kako se pri njih izterjujejo davki. Toda naj ne mislijo, da se nam godi boljše; naj ne mislijo, da je udeležba Hrvatov na vladi bistveno zboljšala razmere na Hrvaškem in neudeležba Slovencev bistveno poslabšala razmere v Sloveniji. Centralistična ureditve je ostala ista, politika je ostala ista in učinki te politike morajo biti v vsakem kraju in pod vsako vlado enaki."

Neobičajen samomor v Zagrebu.

Delovec Pavel Parkulaj je prijavil zagrebški policiji, da se je srečal na Savskem mostu z nekim neznancom, ki mu je dal pismo s prošnjo, da ga izroči naslovljenki Anici F. Neznanez je nato dejal: "Skočim v Savo in se utopim!" Slek je suktno in skočil v vodo. Policija je pismo izročila naslovljenki. V pismu pravi samomo-

rilec: "Strašna je noč, toda jaz sem še pri življenju. Joj, kako se bojim, kako me je strah oditi v večnost, toda moram, moram. Ko boš ta listič čitala, moje telo že počiva v hladnih valovih Save." Na podlagi tega pisma so ugotovili identiteto utopljenca, ki se zove Franjo Jurković, star 25 let, uslužbenec filmskega podjetja "Mosingner" v Zagrebu.

Najstarejši človek v naši državi umrl.

Na Popovem polju v Hercegovini je umrl najstarejši človek v naši državi, 111letni Trifko Banič. Starček je do zadnjega dobro videl, imel je izboren spomin in znal je pripovedovati zanimive stvari iz dolgega svojega življenja. Zapuстил je mnogo vnukov in pravnukov.

Dve nezdogi.

Josip Kern, žagar na žagi Kandolf v Cerkljah, se je nevarno vsekav in levo nogo. Služkinji Franji Janežič iz Pred-dvora je padel na levo nogo težak hlood in jo zlomil. Oba poškodovanca se lečita v bolnici.

Volk raztrgal 34 ovac.

V selu Brkljašu v neposredni bližini Mostorja, je vdrl v ovčji hlev volk in od 36 ovac jih je raztrgal 34. Vsled nastopivšega mraza so se volkovi priklatali v nižavo in povzročajo seljakom velikansko škodo.

Velik požar v Čačku.

V Čačku je te dni zgorela velika sušilnica in predelovalnica za slive, ki je bila last nekoga delniškega društva. Zgorelo je dva vagona sliv in pet vagonov desk za zaboje; škoda znaša poldrug milijon din.

Izvoz jabolk iz Prekmurja in Štajerske.

Po približni oceni se je že izvozilo iz Prekmurja in iz Štajerske okoli 900 vagonov jabolk v Nemčijo, Avstrijo in na Čehoslovaško. Prvotne cene so bile 2 Din. za kilogram, a so se vsled velikega povpraševanja povišale na 4 Din.

Denarne pošiljatve.

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile večeraj sledeče:

Skupno s poštino:	
500 — Din.	\$ 9.55
1,000 — Din.	\$ 18.75
2,500 — Din.	\$ 46.75
5,000 — Din.	\$ 93.00
10,000 — Din.	\$ 185.00
100 — Lir	\$ 4.70
200 — Lir	\$ 9.05
500 — Lir	\$ 21.75
1,000 — Lir	\$ 42.25

Pri pošiljstvih nad 10,000 Din. ali nad 2000 lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat dočela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljatve nakazujejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljatve naslovite na SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJŠEK & ČEŠAREK
455 W. 42nd St, New York, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEČ

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

The first and the oldest Slovenian newspaper in America.
Established 1891.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: Canal 0098.

Subscriptions:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe:
For one year 6.00
For half a year 3.00

Naročnina:
Za celo leto \$5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo 6.00
Za celo leto 6.00
Za pol leta 3.00

POZOR: Številka poleg Vašega naslova na listu znači, do kedar imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagajte listu.

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposilani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številke v tednu je čas do četrtke dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Naša zadnja kampanja.

(Dalje.)

Naš načrt je tale:

- 1.) Zbirati imena onih rojakov, ki še niso naročniki lista A. S. in sicer potom sedanjih naših naročnikov s pomočjo posebnega kupona, ki bo tedensko priobčen v listu. (Pride, glej list.)
- 2.) Na te naslove pošiljati list brezplačno in potem jih tudi pisмено opomniti na naročbo.
- 3.) Za pokritje stroškov ustanoviti poseben katoliški tiskovni sklad prostovoljnih prispevkov.
- 4.) Izdati posebne nabiralne pole, katere bodo vedno na razpolago in jih bomo poslali vsakemu na zahtevo.
- 5.) V listu priobčiti imena darovalcev, ako tako želijo.
- 6.) Polovico stroškov za agitacijo sprejme naša tiskovna družba sama, in vodi agitacijo potom upravništva, druga polovica stroškov se bo pa pokrila s prispevki. Čim več bo prispevkov, tem več bomo lahko dosegli.

Apeliramo na naše čitatelje, da zadevo presodijo in nam o tem poročajo. Apeliramo na zavedne moze in žene, da tu pa tam zbirajo male darove za katoliški tiskovni sklad. Apeliramo na društva, da se pri raznih prireditvah spomnijo tudi agitacije za katoliški tisk. Tudi najmanjša svota je dobrodošla.

Tekom zadnjega leta nam je nekaj prijateljev že doposlalo različne darove, katere sedaj obrneno v ta sklad za začetek. Darovali so:

Rev. A. Shiffrer, Rock Springs, Wyo.	\$ 7.00
Rev. A. P. Moder, Bridgeville, Pa.	6.00
Elizabeth Janša, Valley, Wash.	5.00
Neimenovana, Cleveland, Ohio	2.00
Johana Lukec, Bridgeville, Pa.	1.25
Neimenovana, Cleveland, Ohio	1.00
Jos. Valencić, Pittsburgh, Pa.	1.00
Skupaj	\$23.25

Mi smo naši vrli naročniki Mrs. K. Tomazich iz Walkersville, Mont. iz dna srca hvaležni, ker je nam podala tako vzvišen nasvet, ki bo brezdvomno našel obilo odziva med našim katoliškim narodom v Ameriki. Slovenci radi darujemo za širjenje katoliške vere med zamerci in drugimi divjimi neciviliziranimi narodi. Pa ne bi za svoje lastne rojake imeli srca? Taki zopet nismo. Zato smo trdno prepričani, da bo nasvet Mrs. Tomazich veliko koristil našemu katoliškemu tisku v Ameriki.

Ako ima kdo izmed naročnikov še kaj pripomniti k temu nasvetu ga prosimo, naj ga nam blagohotno poda, da se stvar izpelje v kar najboljši obliki. Oglas in kupon prinašamo že v tej številki.

Na isto vprašanje nam izvrstno odgovarja tudi Mrs. Mary Drašler iz Bradley, Ill. Ona piše: ". . . Vsak naročnik, ki svoj list prebere, naj ga pošlje svojemu sosedu, da se tudi on z listom seznanji. Ko se lista navadi, ne bo mogel čakati, da ga sosedi prebere in se bo nam naročil nanj. . ."

Vse naročnike prosimo, da bi se kateremu le mogoče ravnali potem nasvetu. Na ta način list sam zase agitira med nami, ki ga še ne dobivajo. Iskrena hvala tudi za ta nasvet.

Se en nasvet, se nam zdi koristno, da ga omenimo glede dobave novih naročnikov in taje: Da gre do najupliveljeje moške vsake naselbine na roko našemu potovalnemu zastopniku, kadar pride v naselbino, in če mogoče, da osebno pomagajo pri agitaciji. Beseda domačega uplivnega moža nekaj zaleže. Ta nasvet nam je poslal Mr. Frank Zorc. Mogoče so slovenskih naselbinah, ki imate upliv pri ljudeh, hvaležni Vam bomo, ako Vam bo mogoče ravnati se po nasvetu Mr. Frank Zorca.

Drugo vprašanje, ki je bilo v odgovorih splošno povdarjano je: Kaj najraje čitam: Ako bi hoteli vsem ustreči, bi morali izdajati list na 24tih straneh vsaki dan. Mi bi to seveda iz srca

radi storili, pa . . . Počakajmo! Počasi naprej! Posebno o Rev. Father Trunkovem "Pisanem polju" smo prejeli laskave izjave. 90 odstotkov vseh odgovorov je bilo: "Kaj najraje čitam?" Odgovor: "Najprej pogledam na zadnjo stran v pisano polje." Ali: "Father Trunkove članke preberem po dvakrat." Ali: "Najbolj od sva se nasmejem, ko čitam Father Trunkove članke" itd. itd. brez konca in kraja. Častiti gospod si je s svojim duhovitim in junaškim nastopom pridobil srca vseh naših čitalcev. Nas to silno veselil in zato smo naprosili č. gospoda, da bo nadaljeval s svojimi članki. Ponosni smo, da imamo Rev. J. M. Trunka med našimi sotrudniki in ga v imenu dobre stvari prosimo, da bo tudi za naprej tako spretno vihtel "uma svitli meč."

Springfield, Ill.

Bolezen. Naš rojak, Jožef Grobelnik, doma iz Griž pri Celju, je nevarno obolel. Prepeljali so ga v bolnico sv. Janeza. Boleha na želodcu in jetrih. Imel je že dve operaciji, ki ste mu dokaj olajšali trpljenje. Grobelnik ima gostilno z mehkiimi piščanci ter restavracijo in prodajalno raznega blaga. Otrok ima šest, izmed katerih dva pohajata v našo šolo. Mr. Grobelnik je marljiv in varčen človek in dober gospodar. Pridobil si je lepo premoženje ter živi s svojo družino v blagostanju. Gostoljubnost in postrežljivost je doma v Grobelnikovi hiši. Dal Bog, da bi se našemu Joe-ju zdravje kmalo vrnilo.

Poset Kitajcev. — Zadnji teden je obiskal naše mesto kitajski general Htsen Hou. Med svetovno vojno je poveljeval kitajsko armado. Kitajska vlada ga je že pred letom dni poslala po celem svetu, da obišče kot načelnik zelo važnega odposlaništva (komisije) vse velike in ugledne države celega sveta. V Evropi je obiskal enajst držav, kjer je proučeval vojne, gospodarske in socialne razmere. Od tukaj je na povratku v svojo kitajsko domovino, da tam svoji vladi poroča, kar je videl in slišal.

Med drugimi visokimi oficirji in odličnimi vladnimi zastopniki, je bil naš g. župnik, F. S. Mažir na "reception committee". V Leland hotelu je z molitvijo tudi otvoril slavnostni banket v čast visokemu gostu in njegovemu spremstvu.

General Htsen Hou je osebno položil venec s trakom v kitajskih barvah (rudeče - zlato - belo - črno - modro) na grobnostnega Abrahama Lincoln. Pri polaganju venca je govoril v kitajskem jeziku. Govor je stavek za stavkom prestavljal v angleščino njegov oficijelni tolmač. General je govoril vzvišeno, idealno, kakor je to že pač navada pri diplomatih. Čestital je Ameriki in še osobito mestu Springfield "v senci nagrobnega spomenika Lincolnovega". Prosil je Boga, — naj bi temu "pomladnemu po-

Poročevalec.

So. Chicago, Ill.

Cerkveno pevsko društvo "Zarja" v So. Chicago slovensko proslavi svojo patrono sv. Cecilijo. Na praznik sv. Cecilije, to je v nedeljo, 22. novembra ob 10. uri, bo peta sv. maša za člane in članice društva in temu dnevni primeren cerkveni govor.

Na večer ob 7:30 pa priredi cerkveno pevsko društvo "Zarja" veselico v korist cerkve sv.

Jurija in sicer s posebnim programom. Najprej bo pozdravni nagovor. Nato se uprizori zanimiva igra "Natakak". Na to sledijo pesmi.

Ob tej priliki se bodo tudi razdelila darila in nagrade. Tedaj zopet nekaj novega v naši cerkveni dvorani na dan sv. Cecilije, patrone cerkvene-ga petja.

Brez posebnega pismenega povabila so na to veselico vabljeni domača društva, kot na pr. cenjeno društvo sv. Florijana št. 44 KSKJ., So. Chicago, Ill. — Nadalje so prijazno vabljeni na omenjeno veselico spostovane članice društva Marije čistega Spočetja KSKJ., So. Chicago, Ill. Odbor tudi prijazen vabi odraslo mladino, ki se zbira v znanem Carniola Club, da se polnoštevilno udeleži te izvanredne veselice.

Vabimo tem potom na veselico cerkvenega pevskega društva Zarja spoštovane okoličin in cenjena društva okolice, ki se zavedajo, kako pomembno je cerkveno petje in zopet pripomnimo, da naj ta novica velja namesto posebnega, pismenega, uradnega vabila. Natlačnejši program sledi pravčasno v nam priljubljenem Amer. Slovencu.

Odbor.

"SVOBODA" V RUSIJI POD VLADO SOVJETOV.

Moskva, Rusija. — Pod železno vlado proletarskega diktatorstva obstoji še vedno "svoboda." — Svoboda za pletni ropati in moriti. Vzlic straže in tajne policije celo v Moskvi se dogajajo neverjetne stvari.

Svobode so deležni tudi nedorasli otroci, katerih je na tisoče, ki nimajo doma, nimajo starišev; oni živjajo svobodno in se klajajo okrog po mestu kakor zgubljene ovce; kaj bo še enkrat iz teh si lahko človek predstavlja. Ta mladež uganja stvari, da je človeka groza. Njih bivališče je v takozvanih "katakombah," kakor imenujejo neko velikansko podzemljsko klet, ki je predeljena v več oddelkov pod nekim še od pred vojne nedograjajem splotju, ki se nahaja v sredini mesta.

Po ulicah mesta se nahajajo stojnice kjer prodajajo trgovci sadje cigarete in druge stvari. Tamkaj se začneja karijera teh malih revežev. Zbirajo se namreč v malih skupinah in se eden za drugim začenajo proti stojnici, vsak zagradi kar le more in steče kolikor ga mogoče nositi slabe noge, nakar si razdelijo plen. Toraj to je začetek, ki prikazuje kaj se enkrat bo iz njih.

Neki poročevalec, ki je vse to opazoval je vprašal neko tako malo deklico kje ona živi. Dekletce je odgovorilo: "Mi dobro vemo kje živimo, ali če bi vi to povedali orožnikom, bi vam mi ko bi vas dobili v roke, izrezali vaše srce."

Nekoč je izgubil 12 letni sin nekega strojnika Nikolaj. Oče je obvestil policijo, vse iskanje je bilo brezuspešno. Štiri dni po temu pa pride Nikolaj ves premražen in lačen domu v samih spodnjih obleki. Povedal je,

da ga je napadlo šest otrok približno njegove starosti, ki so mu vrgli preko obraza vrečo in ga odvedli na osamljen prostor, kjer so mu odvzeli vso obleko. — Taka je svoboda v sovjetski Rusiji.

IZ DELAVSKIH KROGOV.

Slabe delavske razmere v Angliji.

Iz Londona poročajo, da po celi Angliji vladajo pravkar izredno slabe delavske razmere. Število brezposelnih šteje nad 1,400,000. Plače znižuje povsod. Uvoz narašča in izvoz pada. To je slika, ki prikazuje stanje delavskih razmer v Angliji. Pokazuje pa tudi gospodarsko sliko in ni nič prav ugodna.

Poročila namigujejo, da je vzrok delavski brezposelnosti ta, ker Anglija hoče začeti z veliko tekmo na vseh svetovnih trgih. Angliji gre zato, da se zopet gospodarsko stabilizira, to je pa nemogoče, ako ne pride na trg z boljimi ugodnostmi, kot druge države.

Pri tem delavstvo čuje zopet staro pesem, češ moramo se gospodarsko stabilizirati. Toda kdo bo plačal pri tem celo pa visoki gospodje, ki znajo tako prefrigan računati ne povedo. Razume se, da nihče drugi kot delavci. Angleški industrijalci hočejo znižati delavske plače in samo pod tem pogojem znižati ceno produktom in na ta način začeti s tekmo na raznih trgih. Je vedno ena in ista taktika, s katero strižejo delavce na desni in levi.

Se jim nič ne mudi. . .

Premogarskim baronom v Ameriki se prav nič ne mudi. Trdega premoega zmanjkuje, pa kaj to, se mu pa cena dviga. Operatorji vseeno dobe svoj del, pa magari naj radi zastoja v premogarski industriji ljudje še toliko trpe. Tako mešetarenje je mogoče samo tam, ker imajo kapitalisti proste roke, da lahko store, kar se jim poljubi. Vse drugače bi bilo, ko bi država hotela paziti na tako nečuvno izkoriščanje. Sedaj trpijo konzumenti, ki se jih v tem slučaju odira z nenavadno visokimi cenami pri prodajanju trdega premoega. Še več pa trpi ubogi delavstvo, ki je že malo manj kot tri mesece na stavki. Pa kljub temu se nobenemu nič ne mudi. Mero-dajni državni faktorji, ki bi morali v to vprašanje krepko poseči in vplivati, da bi se stavka čimpreje končala, mežijo in gledajo v drugo stran. Premogarski baronje pa trdi premo-pó oduših cenah prodajajo. Ubogi delavci pa že skoro stradajo na stavki. Pri takem protežiranju je umevno, da se premogarskim baronom nikamor ne mudi.

Boljši časi — kje?

Po jeklarnah in topilnicah jih obetajo. Pa kake čase? Pravijo, da bodo že v decembru in po novem letu zavladale v kraljestvu jekla in železa bolj živahne razmere kot so bile doslej. Začelo se bo obratovati z večjim zamahom. No-

vica je dobra, samo kak namen imajo pri tem jeklarski gospodarje, je treba pogledati. Čuje se, da bodo pokleali delavce nazaj, a ne za staro plačo. Jo bodo povišali? — Kaj še, kaj takega se jeklarski gospodarje ne domisljuje radi. Skušali bodo uvesti obrat za nižjo plačo. To poskušajo v Angliji, pa jih ameriški industrijalci že posnemajo. Kapitalisti vseh dežela so solidarni in od njih bi se moralo delavstvo solidarnosti učiti!

Življenjska draginja.

V Ameriki življenjska draginja zopet narašča. Krompir je letos drag, kakor med vojno. Tudi mnoge druge stvari so poskočile v ceni. Obleka je letos dražja, kakor druga leta. Površne sukne letos izpod \$50 nič kaj prida niso. Lansko leto so se dobile take za \$35. Vse je dražje, a zaslužek je vedno isti. Kam bo to prišlo? Vsi vemo kam. Revni delavci, ki so pri tem najbolj prizadeti, bodo morali zahtevati večjih plač, če bodo hoteli pošteno živeti. Kapitalisti bodo pa pri tem kričali, da delavci postajajo uporni itd. Je že tako in drugače biti ne more, ker verizniki imajo proste roke, da navijajo življenjskim potrebščinam visoke cene, to je, kar povzroča nezadovoljnost. V takih slučajih je jasno dovolj, kako velika je potreba, da bi država kontrolirala trg in pazila, da bi se verizništvo ne širilo kakor se. Kdaj bomo prišli do tega?!

MEH ZA SMEH.

Mike: Kako pa veš John, da je naš novi knjigovodja oženjen?
John: Prosil me je, naj mu posodim en dolar.

Radovednica v Lincoln parku: Slišite, kje pa so danes vse opice, ki so navadno bile v tej kletki?
Uslužbenec v parku: Slavnost, slavnost, ljuba ženska; danes imajo parado, je Darwinov rojstni dan.

A.: Zakaj je bil Adamov prvi dan najdalji?
B.: Zato, ker še ni imel Eve.

A.: Ako vržeš črn kamen v Mrtvo morje, kaj misliš, kakšen bo postal?
B.: Moker.

Mary: Veš, Johanca, jaz sem zelo previdna. Kadarkoli se z možem prepirava, vedno pošljem otroke na ulico ali pa na dvorišče.
Johanca: A zato so tvoji otroci tako rdeči, ker so skoro vedno le na prostem.

A.: Kakšne velikosti klobuk pa nosi tvoja žena?
B.: Tako, tako, od \$40 do \$50.

Učitelj: To je že tretjič, da si pogledal na Tončkovo nalogo.
Janezek: Seveda, če pa tako nerazložno piše.

CRTICE

O AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI.

Ko je Elwood Haynes, oče "kočije brez konja," onega spominskega dne julija 1894 privlačil na glavno cesto svoje čudno in smešno vozilo, se mu gotovo ni sanjalo niti na kraj pameti, kako gorostasno se bo razvila avtomobilska industrija. Ko je umrl pred par meseci, bil je v tej deželi po en avtomobil za vsakih šest ali sedem prebivalcev. In kar se tiče brzine, ni niti primere med prvotnim avtomobilom in današnjimi vozovi. Prejšnji je dosegel strašno brzino šestih milj na uro. Na dirkališčih so dandanes drzni vozniki s svojimi dirkalnimi avtomobili dosegli brzino čez 150 milj na uro.

Pred par tedni nas je kratko poročilo iz Washingtona obvelilo, da je konec junija 1925 bilo v tej deželi 17,716,709 registriranih avtomobilov. Ta mrzla številka

sama na sebi ne pomenja nič povprečnemu človeku, ki se mu zdi sitno misliti o milijonskih številkah, ali za njo se skriva očarujoča povest o razvoju moderne avtomobilske industrije v Ameriki. Ni namen tega članka pripovedati zgodovino tega razvoja, kajti bi bilo treba celih knjig za to. Ali že par črtic o tej orjaški industriji nas presinja kot kako čudo.

Danes stoji avtomobilska industrija na prvi vrsti izmed vseh tovarniških industrij v tej deželi. Pred kratkim je presegla svojega najbližjega tekmeča, industrijo železa in jekla, v vrednosti skupne produkcije. Čez tri milijone ljudi je posredno ali neposredno v službi avtomobilske industrije. Za prevoz vse letne produkcije bi bilo treba več od dveh milijonov železniških vozov.

Odvč je poudarjati, da je bil razvoj te industrije čudovito hiter. L. 1894 je produkcija znašala 4 avtomobile, nastopno leto je produkcija porastla na 25, leto potem

na 100, leta 1897 je znašala 1000, l. 1916 je produkcija dosegla milijon vozov in še čez, lanskega leta pa je 3,500,000 novih vozov zapustilo avtomobilske tovarne.

Združene Države popolnoma obvladujejo ves svet glede izdelovanja avtomobilov. Skoraj 90 odstotkov vseh avtomobilov na svetu se tukaj izdelava. Francija je najbližji tekmeč, ali njena produkcija tekem l. 1924 ni znašala več od 145,000 vozov. Angleška jih je izdelovala 80,000, Italija 35,000 in Nemčija 18,000, da omenimo le poglavitne dežele na svetu na polju avtomobilske industrije.

Združene Države imajo tudi v rabi največ avtomobilov v primeri prebivalstva. Povprečno prihaja tukaj po en avtomobil za vsakih šest prebivalcev. Kanada je druga na vrsti, z enim avtomobilom na vsakih 14 ljudi. V postopnem redu je isto razmerje v nadaljnjih deželah sledeče: Nova Zelandija 21, Avstralija 28, Angleško

57, Francija 69, Danska 71, Argentina 73, Belgijsko 82, Švedsko 96, Uruguay 96 itd. Med drugimi deželami naj omenimo Norveško z razmerjem 126 (ljudi na en avtomobil), Nemško 272, Finsko 566, Italijo 409, Čehoslovakijo 1068, Madjarsko 1724, Jugoslavijo 2013, Poljsko 2230, Litvo 4079 in Rusko 8896.

Avtomobil je kompliciran stroj, sestavljen od velikega števila raznih delov in pritliklin. Pod pritiskom modernih zahtev industrije po najvišji izdatnosti je prišlo do specializacije in standardizacije avtomobilskih delov. Vendarle je avtomobil še vedno produkt, katerega sestavine prihajajo iz mnogih virov. Avtomobilske tovarne se dandanes navadno specializirajo le v izdelovanju nekaterih delov. Imamo posebne tovarne, posvečene izdelovanju baterij, druge na osi, zobčasta kolesa (gear), vijake itd., zopet druge za kolesa, karburatorje, električne aparate, obročne in kaj še. Da se producirajo trije milijoni in pol av-

tomobilov na leto, treba ogromne količine surovin. Ni torej čudo, da ameriška avtomobilska industrija vporablja skoraj polovico vsega aluminija v tej deželi, 52% vse tukajšnje produkcije finega debelega stekla (plate glass), 69% vsega usnja in tapetarstva, 80% vsega kavčuka (rubber) itd., poleg 80% vsega gazolina iz ameriških rafinerij. Človeški material, ako smemo vporabiti to besedo, ni nič manj veličasten. Tovarne motornih vozov zaposlujejo tretino milijona delavcev. Za avtomobilske dele in pritlikline se potrebuje kakih 300,000 delavcev, tovarne obrocev (tires) zaposlujejo kakih 115,000 delavcev. Kakih 400,000 ljudi se posvečujejo razpečevanju in prodaji in, da tako ogromna flota avtomobilov ostane v obratu, čez tretino milijona popraviljačev dela v garažah širom vse dežele. Vsega skupaj imamo čez tri milijone ljudi, ki so posredno v službi avtomobilstva, in neposredno nekoliko stotisoč več.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLO. NASLOV IN IMENA GLAVNIH URADNIKOV ZA BODOČA 4. LETA.

UPRAVNI ODBOR: Predsednik: Adolph Anzick, 4701 Grant Street, Denver, Colorado.

NADZORNI ODBOR: 1.) Predsednik: Frank Okoren, 4823 Emerson Street, Denver, Colorado.

POROTNI ODBOR: 1.) Predsednik: Anton Kochevar, 1206 Berwind Ave., Pueblo, Colorado.

ZDRUŽEVALNI ODBOR: 2.) John Kocman, 1203 Mahren Avenue, Pueblo, Colorado.

URADNO GLASILO: "Amerikanski Slovenec" Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavne tajnike.

SLOVENCIS PRISTOJAJE V ZAPADNO SLOVANSKO ZVEZO!

DOPIS.

Pueblo, Colo.

Pred kakimi tremi meseci je prišel semkaj rojak in junak Geo. Gostovich.

On je po poklicu "wrestler", ali metalec v rokoborbi, ki z metanjem kaže svojo moč.

Spopadel se bo s sedanjim šampionom Ed. (Strangler) Lewis-om, in sicer dne 25. nov. v City Auditorium.

MISIJSKA RAZSTAVA V VATIKANU.

Srečna in velikega papeža Pija XI. vredna je bila misel pokazati rimskim romarjem v svetem letu 1925.

Stopiš v prvi paviljon, ki je namenjen Palestini. Pred tabo stoji ogromna plastična miza, relief svete dežele.

velja \$10.000, katerega nosi svetovni šampjon.

Ponosni smemo biti nanj, ker po njegovih žilah teče naša kri.

Upam, da 26. novembra vam ne bo treba čakati novic izpod peresa Jugoslavana.

Jugoslavani, živeti v Pueblo, pojditoj vsi do zadnjega v avditorij 25. novembra zvečer in navdušeno ploskajmo našemu Georgeu!

Pozdrav vsem Jugoslavanom po širni Ameriki, želeč, da bodo drugi narodi videli, kaj so Jugoslavani.

Pajo vanjo zagnati kamen o-malovaževanja in zaničevanja. Velikanski stenski zemljevidi ti kažejo misijonstvo od prvega do našega stoletja.

Greš naprej in osupneš nad sveto resnostjo vseh gledalcev, ki so v tretji dvorani — v dvorani mučencev.

si tako malo praktičen kristjan, da tako malo žrtvuješ za svojo vero, za svojega Boga.

Hiteti moraš! Samo na dvorišču vatikanskih muzejev je 16. velikih dvoran razstave in vsaj še dvakrat boš moral v razstavo, da boš pogledal to in še sedem velikih paviljonov na Vatikanskem vrtu in razstavo na zelo, zelo dolgem hodniku vatikanskega muzeja.

Evropa, tako zgodaj deležna božjega nauka in božje milosti, se pogreza v močvirje in blato, leze v temo in nevednost, narodi, ki smo jih imeli za divje, pa vstajajo k svetlobi v življenje sreče in miru.

Požar v Višji gori. — V noči od 18. na 19. okt. je nastal na nepojasnem način v hiši g. Ign. Nadraha, uradnik pri vojni pošti v Ljubljani požar.

S Sorškega polja. — Prva velika slana je padla v petek dne 16. okt. na Sorško polje. Celo sorški Osolnik je dobil snega za prvo poizkušnjo.

Smrtno ponesrečil je rudar Vovk na Brastniku. V petek dne 16. okt. se je delila plača kakor navadno.

Umrla je nenadoma gospa Uršula Tomc, Ravnikarjeva cesta v Ljubljani.

V Oceaniji si: prekrasni metulji od največjih do najmanjših te mirno čakajo, dobro jih pogledaj, to je vse drugo kakor knjiga ali beseda profesorjeva.

Pojdi mimo sfinge in obeliskov Egipta v zapadno in južno Afriko: povsod delo in trpljenje misijonarjev za bedne brate, ki se sedijo v temi in smrti senci.

Zmucen od tako številnih, tako različnih utisov za oko in še bolj za dušo, utrujen od stanja in, počasne hoje po razstavni stopiš na prosto in priznaš, da imajo prav, ki so rekli: samo radi misijonske razstave se je splečalo proramati v lepi Rim.

Rim. Cerkev Kristusova raste in z njo-raste kultura uma in srca in z obema raste ljubezen, ki otira solze, hladi in leči rane dušne in telesne, raste ljubezen, ki pozabi sebe in se ne boji ne puške in kola, ne trahoma in gob — vse za brata Kristusovega.

Evropa, tako zgodaj deležna božjega nauka in božje milosti, se pogreza v močvirje in blato, leze v temo in nevednost, narodi, ki smo jih imeli za divje, pa vstajajo k svetlobi v življenje sreče in miru.

RAZNE VESTI IZ SLOVENIJE

Požar v Višji gori. — V noči od 18. na 19. okt. je nastal na nepojasnem način v hiši g. Ign. Nadraha, uradnik pri vojni pošti v Ljubljani požar.

S Sorškega polja. — Prva velika slana je padla v petek dne 16. okt. na Sorško polje. Celo sorški Osolnik je dobil snega za prvo poizkušnjo.

Smrtno ponesrečil je rudar Vovk na Brastniku. V petek dne 16. okt. se je delila plača kakor navadno.

Umrla je nenadoma gospa Uršula Tomc, Ravnikarjeva cesta v Ljubljani.

V Oceaniji si: prekrasni metulji od največjih do najmanjših te mirno čakajo, dobro jih pogledaj, to je vse drugo kakor knjiga ali beseda profesorjeva.

Pojdi mimo sfinge in obeliskov Egipta v zapadno in južno Afriko: povsod delo in trpljenje misijonarjev za bedne brate, ki se sedijo v temi in smrti senci.

Zmucen od tako številnih, tako različnih utisov za oko in še bolj za dušo, utrujen od stanja in, počasne hoje po razstavni stopiš na prosto in priznaš, da imajo prav, ki so rekli: samo radi misijonske razstave se je splečalo proramati v lepi Rim.

11. okt. 420 romarjev na Sv. Goro. Bili so to prvi slovenski romarji iz Jugoslavije, ki so obiskali svetogorsko svetišče.

Umrl je v mariborski bolnišnici ravnatelj državnega učiteljskega gosp. Franjo Voglar.

Smrtna kosa je imela bogato žetev na Laškem. V zadnjem času so umrli: Resnik Jožef, Aleksa dr. Bastova, Martin Ojsteršek, Anton Orač in Jožef Bobnič.

KNJIGE DRUŽBE SV. MOHORJA

so dospеле. Udje jih dobijo naravnost iz Prevalj po pošti.

- 1.) Koledar za l. 1926. 2.) Slov. večernice 78 zvezek. 3.) Apostoli Gospodovi II. zvezek. 4.) Lepo povest "Božji mejniki."

Te 4 knjige stanejo en dolar, ki naj se naprej upošteje na naslov:

REV. J. M. TRUNK, Leadville, Colorado.

NA PRODAJ farma 120 akrov po zelo nizki ceni. Podrobnosti se zve pri lastniku J. M. 864 — 74th Ave., West Allis, Wis. t-s-č-p.

KUPITI NAMERAVAM 5 ali 10 akrov sveta v Floridi. Pošljite ponudbe in pojasnila na J. Franek, 1109 W. 19th Place, Chicago, Ill.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO! Vsem cenjenim naročnikom, dobrotnikom, kakor tudi vsem drugim rojakom v državi Colorado in Wyoming naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladič, ki je pooblaščen pobirati naročnino, za list Amer. Slovenec in Ave Maria, oglase ter vse drugo, kar je v zvezi z gori imenovanimi listoma.

Posebno priporočamo, pomagajte mu pridobivati nove naročnike za list Amerikanski Slovenec, s tem boste pomagali podjetju, da bo lahko izdajalo večji in boljši list.

Uprava Amer. Slovenca.

PREMOG. Pripeljem na dom premog, drva, led po dnevnih cenah. Razvažam pohištvo ob času selitve.

POKLIČITE ME NA TELEFON: Canal 2636. Priporočam se rojakom v na klonjenost. JOE PAPESH

NA MILIJONE ljudi bi ne bilo danes brez las, ko bi vsaki ob pravim času rabil Wahčičevo Alpen Tinkuro, katera je najboljša in uspešna na svetu za proti padanju in za rast las.

KNJIGE KI SE DOBE V KNJIGARNI AMER. SLOVENCA.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes books like 'Skrivnost najdenke', 'Slovenska Knjižnica', 'Soroštvo. Povest', etc.

POUČNE KNJIGE.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'Abecednik', 'Abditus-Idejni predhodniki današnjega socijalizma in komunizma', 'Angleščina brez učitelja', etc.

Naročili je pridjati potrebno svoto v Money Ordru, bančnem čeku, ali v znakmah. Poštmina je v cenah že všeta. Vsa naročila pošljite na: KNJIGARNA AMERIKANSKI SLOVENEK 1849 West 22nd Street, Chicago, Ill.

MRS NICHOLAS GOETTERT POGREBNI ZAVOD Chapel 2046 W. 23rd Street Chicago, Illinois

Naznanilo Slovencem in Hrvatom naznanjam, da sem kupil mesnico in grocerijo od znanega rojaka Mr. Tigarja, katera trgovina je bila vedno na dobrem glasu.

SOMIŠLJENIKI POZOR!

Vse naše somišljenike uljudno prosimo, da napišejo na spodnji kupon naslov enega rojaka, ki ne dobiva še lista "Amerikanski Slovenec" in mi mu bomo poslali list na poskušnjo.

KUPON. Ime: Naslov: Mesto: Dežava: Podpis naročnika: Naslov:

GLADIATORJI

Zgodovinski roman iz leta 70. po Kristusu. —
Angleški pisatelj G. J. Whyte Melville. Prevedel Paulus.

Vsak, tudi najpogumnejši človek, ima v življenju trenutke, ko je dostopnejši za strah, nego drugekrat, — trenutke, ko je tudi najtrše srce slabotno in občutljivo kakor srca drugih navadnih merkih in nervoznih ljudi. Pomanjkanje, telesna oslabelelost, dušna žalost in bridkost, udarci usode uklonijo tudi najbolj samozavestni in bahavi razum k lahkovernosti in boječnosti. In takrat je treba le še povišati od zunaj, nenavadnega, nepričakovanega ter strahotnega pojava, — pa ti zagomazi kri, kožo ti oblije kurja pol, prsi zapoljejo in sree ti divje udari; pri namišljeni prikazni strahu in grozote.

Tudi Mariamna je bila v takem položaju. Njeno telo je bilo oslabelelo od vsled nezadostne hrane, kajti kakor vsi drugi obleganci je morala tudi ona nositi svoj delež na pomanjkanju, ki je že dolgo vladalo v nesrečnem mestu. In mnogo je pretrpela zadnje dni dušnih bridkosti — posebno pretečeni večer je bil zanjo poln morečih skrbi in misli —

Ni čuda, da jo je zagrabila groza pri nepričakovani prikazni, ki jo je gledala pred seboj v blede mesečini.

Prikazen je pobirala pešiče prahu iz praznega vodnjakovega korita, si ga s svojimi dolgimi, suhimi rokami trosila na glavo in ramena in vmes prepevala v divjih otožnih glasovih:

"Umij se in bodi čist —!"

Z neprestano enoličnostjo in suho resnobo je venomer ponavljala svoj posel, s tisto trdovratno vztrajnostjo, ki je lastna blaznim ljudem.

Polagoma sta se vračala Mariamni pogum in razsodnost.

Ni bilo dvoma, — nesrečni človek pred njo je bil blazen —

Ni je opazil in imela je čas, da je premislila svoj položaj.

Podzemeljski rov je moral ostati tajen za vsako ceno. In ravno nočjo ni smel nihče v mestu zvedeti o njem. Dokler je ta nesrečni človek sedel na svojem mestu, ni mogla storiti nobenega koraka k svojemu cilju. — In vendar so bili trenutki tako dragoceni in Eskino življenje je zaviselo od njene naglice.

Precej časa je minilo v negotovem čakanju. Kar prinese nočni vetrič sem gori iz rimskega tabora mehki glas bojne trobente. Straže so se menjavale in centurioni, vsak pri svojem oddelku, so nastopili obhod k postojankam.

Tudi nesrečni blazneš je čul glas trobente. Skočil je na noge, z glavo v zatilniku, mišice napete za skok, kakor divja žival, ko začuje prvi glas lovskih psov. Divje je pogledal krog sebe — in opazil Mariamno, stoječo v polnem mesečnem svitu komaj par korakov za seboj.

V strahotnem, blaznem veselju je zatulil in planil proti njej —

Groza jo je prevzela, obrnila se je in bežala, kar so jo noge nesle —

Nazaj v hišo ni smela, po vrtu se je obrnila in bežala po gladki trati na življenje in smrt, z blazanjem trdo za petami.

Slišala je njegovo naglo sapo, včasih se ji je celo zdelo, da je čuti njegov vroči dih na zatilniku. Na bežeči senci je opazila, da jej je bil skoraj že čisto blizu. In tedaj je planila hitre-

je v obupnem strahu in ušla njegovim rokam, ki so jo že hotele zagrabiti.

Nizek zid, ki je ločil očetov vrt od sosedovega, ji je stopil na pot. Skočila je čezenj, sama ni vedela kako, in je hotela proti odprtim vratom, ki jih je zagledala pred seboj, v nadi, da pride na ulico.

Čula je, kako je z mogočnim skokom planil za njo, kako so njegove udarjale ob tla in kmalu spet bile trdo za njo. Neznana groza jo je popadla, moči so ji pešale, čutila je, da dolgo ne bode vzdržala divje gonje.

Sedaj je bila pri vratih, smuknila je skozi nje, par korakov pred zasledovalcem, — na ulici je bila.

Pred seboj v luninem svitu je opazila dve človeški postavi, proti njima je hitela, da ju prosi pomoči.

Pa strah je še ni toliko prevzel, da bi se bila vrgla neprevidno novi, še večji nevarnosti v naročje.

Ko se je približala postavama, je z grozo opazila, da je ena izmed njih — gobava. Mesec je jasno in svetlo obseval belo, blestečo se kožo. Na čelu, na vratu, na bradi in na laseh, na golih rokah in prsih — povsod so se širili beli madeži in razjedali kožo in meso. Smrt bi pomenilo zanjo, če bi se ga dotaknila, in četudi le samo za obleko, — ne, še hujska usoda ko smrt bi jo zadela, kar ločiti bi se morala od ljudi in od vsake človeške pomoči. —

Na golem kamenju ulice se je gobavi suval in ruval za ogledano kost z močnim, mladim človekom, ki ga je skoraj že obvladal in ki ga je glad pognal v gotovost strašne usode. Na kosti gotovo ni bilo koščeka mesa več, pa iztrgal jo je gobavemu in jo glodal z živinskim zadovoljnim renčanjem.

Tesneje si je Mariamna nabrala obleko krog telesa, da se obvaruje pogubnega dotika z nesrečnejšem. Pohitela je mimo. Vkljub strahu in grozoti ji je kravalo srce pri pogledu na trpljenje njenih sorojakov.

Njenega blaznega zasledovalca je za trenutek zamotil prepričanje se par in Mariamna se mu je srečno umaknila v stran in se je skrila v ozko vežo bližnje hiše. V najtemnejši kot se je stisnila in odleglo ji je, ko je čula njegove korake hiteti mimo hiše po ulici.

XII.

GORJE JERUZALEMU —!

Pogum se je vrnil Mariamni že prej ko telesna moč. Komaj je minila neposredna nevarnost, že je vrgla v stran vse misli na osebno varnost in je edino preudarjala, kako bi rešila moža, ki ga je ljubila.

Predvsem je morala skrbeti, da oče ne opazi njene odsotnosti. Računala je, da bo v svoji veliki utrujenosti spal vsaj nekaj ur. Tudi služinčad je bila zdelana od gladi in bešenja. Ni bilo verjetno, da bi se kdo zbudil pred jutrom, in imela je torej še časa dovolj, da izvede svoj načrt.

Ob tej pozni nočni uri se ni mogla vrniti na vrt drugod kot po potu, koder je bežala. Vrata na ulico so bila gotovo zaprta in če bi bila koga zbudila, bi morala povedati, kje je bila —

DOMAČA TRGOVINA ZA DOMAČE POTREBŠČINE

DOMOLJUBNO

ravna, kdor podpira trgovino v domači sosesčini. — Ako podpirate trgovce v domači sosesčini, podpirate one, ki pomagajo dvigati vašo sosesčino bodisi v veljavi posestev in drugače.

ZA DOBRO POHIŠTVO

se obrnite vedno na najzanesljivejšo trgovino pohištva v domači sosesčini. Pri podpisani trgovini lahko kupite vaše pohištvo in druge raznoterosti, ki jih rabite za vaš dom najceneje za gotovi denar ali pa na jako lahka mesečna odplačila. — V naši trgovini dobite vse, kar rabite za vaš dom. — Pridite in pričajate se.

J. L. Telser

Furniture & Housefurnishings, Fonografe in Radio

2107-11 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Phones: Canal 6138 Roosevelt 2107 Ustanovljeno 1912

Pošiljanje denarja za Božič.

Gotovo tudi letos ne boste pozabili svojcev v starem kraju, temveč jim boste poslali primeren denarni dar za božične praznike. Čim prej to opravite, toliko bolj!

Naša banka je ukrenila vse potrebno, da bodo njene božične pošiljave hitro dostavljene.

Denar lahko pošljemo potom pošte, brzojava, ali brzojavnega pisma.

Denar poslan potom naše banke je izplačan prejniku na njegovi domači pošti brez vsakega odbitka.

Dolarje v Jugoslavijo, Avstrijo in Italijo pošilja naša banka potom pošte ali brzojava.

Naše cene so vedno med najnižjimi. Prepričajte se!

V STARI KRAJ ZA BOŽIČ! Ako ste namenjeni praznovati Božič v starem kraju, potem je v Vašo korist, da se poslužite naše banke, ki je znana po točni in solidni postrežbi. Ako ste namenjeni dobiti koga iz starega kraja, nam pišite po navodila.

Naša banka sprejema tudi denarne vloge na obresti.

ZAKRAJSEK & CESAREK

455 W. 42nd STREET NEW YORK, N. Y.

ROJAKI V SO. CHICAGO

ALI SE NE VESTE DA IMA

JOS. GORNIK

na

9476 — Ewing avenue

v zalogi vedno najboljše groccerjsko blago, vsakovrstna meso, sveže in prekajeno. Parutnino in vse kar slovenska gospodinja potrebuje?

Vsem se priporoča v poselit!

Clevelandčanje!

Ali veste kaj je Vaša dolžnost? — Well, Vaša dolžnost je ta, da naročite ali kupite vašo obleko, kakor tudi druge oblačilne potrebščine pri svojem rojaku:

Johnu Gornik

SLOVENSKA TRGOVINA Z OBLEKAMI IN KROJAČNICA.

217 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, OHIO.

Zakaj trpite??

KIROPRAKTIK vam takoj pojasni kaj je vzrok boleznim. — Ko ugotovite vzrok, tudi sigurno bolezen pozdravi. — Prepričajte se in ne trpite.

Ako so drugi zdravniki nad vami obupali, jaz nisem.

Revmatizem, božjast, krof itd. zdravim vspešno.

Steve Vlasič

Govori slovensko.

Phone: Roosevelt 8772.

Od 1.30 do 5 ure in od 6.30 do 8.30.

PISANO POLJE

J. M. Trunk.

Spovednica — največji kanon v Prosveti. II.

Kdo je McCabe, s čigar kanonom "Spovednica — največja gorostasnost v 20. stoletju" zdaj Prosveta strelja, ne vem. Ako so podatki v Prosveti točni, je bil franciskan v Tottenhamu, predmestju Londona, in je pozneje odpadel. Vsak odpadnik se skuša opravičevati, ker grizoče vesti je le težko potlačiti. Tehtnih razlogov je navadno bore malo, zato morajo pa na dan vse malenkosti in človeške slabosti, brez katerih niti katoličani, niti duhovniki niso.

Mož sam pravi, da radi neke telesne napake do 26. leta spolno še ni bil zrel. Bil je toraj abnormalen. Skušnja potrjuje, da so taki ljudje zelo abnormalni tudi pri mišljenju, in padajo iz ekstreme v ekstreme.

Pripomnim, da poklic katoliškega duhovnika v spovednici ni lahak. Sodnik je in sodnik mora gledati na dno človeške duše; dalje zdravnik in zdravnik ima šestokrat opraviti s strašno smrdečimi ranami. McCabe očividno ni se zavedel tega težkega poklica, in ko ga je moral opravljati, je obnemagal. Zdjaj se zaganja v poklic, da nekako opraviči svojo slabost.

Začne najprej pri spovedi otrok. Psihologija mu je čisto neznanu polje; otroške duše ne pozna. Vsaka detinjska napaka mu je dovolj, da udari po spovedi. "Izpraševanje vesti," ali "ogledalo," kakršno se najde v katekizmu ali v kakem molitveniku, je samo za pomoč. Če otrok izgreši namen "ogledala" in se spove, "da je zagrešil prešestvo" (v nemščini se je meni to pripetilo v še bolj eklatantni obliki, ker se je de te izpovedalo. "ich habe die Ehe gebrochen") potem sklepa McCabe, "da so najbrž otroci pravili to radi tega, da bi izvedeli kaj ta misteriozni greh pomeni." O. sveta naivnost!

Pa bo le hudobija, saj veliki psiholog zaključuje, "da je spoved za otroke brez koristi in zelo neumna komedija." Za njega so postale te mušice — tragedija.

Zdjaj sledi neka "zgodovinska" razprava o spovedi, ki je pod vsako kritiko, kar je razvidno iz stavka, "da je bil zakrament pokore iznajden, da dobi cerkev ljudi pod popolno kontrolo." Vidi se mu, da se ni o spovedi ni poučil, preden je prevzel ta težavni posel, da si je bil baje celo profesor v semenišču. Očividno so ga morali rabiti samo za peto kolo. Pravi n. pr., da "je imela krščanska cerkev izprva javno spoved," kar je zgodovinska laž, ker spoved nikoli niti izprva ni bila javna, pač pa tedaj pokora. McCabe toraj ne zna spovedi ločiti od pokore.

Tertulijan je bil cerkveni pisatelj, a se je v marsičem zmotil, in v sporu s papežem Kalistom je bila resnica na papeževi strani, ne radi Rimljanov, temveč radi resnice. Znana zapoved lateranskega zbora l. 1216 je slikana v čisto napačni luči, in je bila že stokrat ovržena.

"Učeni" profesor v semenišču niti formule za odvezo ne pozna. Ta se glasi: "Dominus Noster Jesus Christus te absolvat et ego auctoritate ipsius te absolvo..." McCabe pa iztrga samo besede "ego te absolvo..." in pristavi: "Ne Bog, jaz te odvezujem..." Odlični profesor!

Glavno ulogo igrajo posamezni slučajji in — ženske. McCabe razodene, da je bil slabič prve vrste. Kot sodnik in zdravnik se ni zavedal svoje sicer težke, a tudi odločene naloge. Histerična ženska se takoj spozna. Znana je, da take ženske zlorablajo prav vse, ne samo spoved. Mesto da bi bil,

kakor je v takih slučajjih treba, ostro nastopil, je dični profesor vrgel puško v koruzo in zbežal. Zdjaj pa dela spoved odgovorno! Spolno je pozno šele postal zrel, kakor pravi, duševno še danes ne bode. In od takih abnormalnih ljudi pobira Prosveta, delavski?? list, abnormalne duševne tvorbe, da strelja na cerkev. Ali mora res vsako sredstvo biti dobro, če je še tako klaverno?

Bo nekaj histerije tudi pri gospodi okoli Prosvete, ne samo pri McCabeu in njegovih ženskah. Janke!

Za nekaj je pa le — Trunkova vera.

Neki poročevalec iz Indiane zelo porajta "mojo" vero, a jo zopet hoče po svoje razlagati. Ker se je že več takih "uspehov" pojavilo, sem namignil v Chicago za kako nagrado, pa je noče biti od nikoder. Morda bi prišla, kadar bi jenjal, a to še ne bo tako kmalu. Le počakajmo, vse bo prišlo, nagrada in tudi — palica.

Umevno, da niso zadovoljni.

Prejšnji delavski ministerski predsednik na Angleškem, MacDonald je obiskal posebno srednje Evropo in razne diplomate. Pravi, da znani pakt v Locarnu ne bo imel dosti uspeha. Zatrjuje dalje, da mora odpomoč priti izza vzhoda. Kako to razume, tega ne pove natančneje, pa si moremo misliti. Ako Rusija uravnava svoje zadeve, da izloči vse, kar je utopija, nemogoče, in ohrani samo zdrave ideje, potem bo imel prav.

Na pakt v Locarnu se v resnici ni zanašati. Stvar je bila bolj prisljena, angleško delo, in naperjeno je bilo vse proti Rusiji. Morda ravno to Ruse prej spametuje, in če se Slovani nekako sporazumejo, potem bo prišla pomoč iz vzhoda.

Da so Nemci, nezadovoljni, je naravno. Ugritti so morali v kisljo jabolko, ker jim za zdaj drugače ne kaže.

In na Dunaju? Tam baje škipajo z zobmi radi novih carinskih mej. Morda bo to samo pretveza, a škipajo bolj radi izgubljenega hegemonije nad milijoni Slovanov. Nad 1000 let biti gospodar in potem to gospodarstvo izgubiti, to se težko pozabi, a se bo moralo. Čas je potekel.

Pomote.

Brez takih bo težko šlo, najmanj pri meni, pripoznam. Takim stvarcem se včasih kar hitro utisne pečat laži, če je je zapazila zlobnost. Vsikdar pa ni pomota. "Nauk o stvarjenju je nad vsako vedo," sem zapisal. G. Molek pravi "Pomota," ker glasi bi se imelo: "Pod vsako vedo." Bo tudi pomota. Dokler namreč g. Molek nima jasnega pojma, kaj je veda in kaj vera, in teh pojmov ne loči, bo kritika pač pod vsako kritiko.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA.

LOUIS STRITAR

se priporoča rojakom za naročila premoga, katerega pripeljam na dom. Prevažam pohištva ob času selitev in vse kar spada v to stroko.

Pokličite me po telefonu!
2018 W. 21st Floor
CHICAGO, ILL.
Phone: Roosevelt 3221.

CLEVELANDČANJE!

kadar potrebujete pogrebniha se spomnite vedno na prvi slovenski pogrebni zavod

GRDINA IN SINOVI
1053 — E. 52nd St.
CLEVELAND, OHIO
Primate za bližnji telefon in go-
bličite:
Randolph 1881 ali 4558.

Katoliška

Tiskarna

SE PRIPOROČA V NAKLONJENOST

—vsem slovenskim društvom in organizacijam,
—vsem slovenskim trgovcem in obrtnikom,
—za vsakovrstna tiskarska naročila.

—Naročila izdelujemo lično, točno in hitro,
—naše cene so vedno med najnižjimi,
—poizkusite in prepričajte se.

—Naša specialiteta so zlasti društvena dela,
—društvena pravila, in vse druge tiskovine,
—izvršujemo prestave na angleško in obratno.

KADAR RABITE KAKIH TISKOVIN, PIŠITE VEDNO NAJPRVO NA SVOJO KATOLIŠKO TISKARNO:

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET,

CHICAGO, ILL.